

IHMISOIKEUSLIITON STRATEGIA 2014-2017

SISÄLLYS:

1. JOHDANTO: NYKYTILA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ
2. ARVOT
3. IHMISOIKEUSLIITTO 2017 – VAIKUTTAVA, ASIANTUNTEVA, NÄKYVÄ
4. IHMISOIKEUSTAVOITTEET JA VAIKUTTAMISEN PAINOPISTEET 2014-17
5. TOIMINTAMUODOT JA NIIDEN KEHITTÄMINEN
6. JÄRJESTÖN KEHITTÄMINEN

1. JOHDANTO: NYKYTILA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Ihmisoikeusliitto on vuonna 1979 perustettu uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton yleinen ihmisoikeusjärjestö. Järjestön tehtävänä on seurata Suomen ihmisoikeustilannetta, edistää perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista Suomessa sekä ennaltaehkäistä valikoituja, konkreettisia ihmisoikeusloukkauksia yhteisö- ja asiakastyön kautta. Ihmisoikeusliitto seuraa ainoana yleisenä ihmisoikeusjärjestönä kokonaisvaltaisesti Suomen ihmisoikeustilannetta sekä vaikuttaa siihen monipuolisen asiantuntijatyön, oman tutkimuksen ja siitä nousevan vaikuttamistyön, viestinnän ja ihmisoikeuskasvatuksen, ennaltaehkäisevän hanketyön ja yhteistyöverkoston kautta. Vaikuttamistyön painopisteet perustuvat Suomen ihmisoikeustilanteen ja muiden toimijoiden tekemän työn kartoittamiseen. Työmme keskeisenä tehtävänä ja tavoitteena on lisätä ihmisoikeuksien tunnettuutta Suomessa.

Ihmisoikeusliitto on asiantuntijajärjestö, jonka toiminnan lähtökohtana ovat kansainvälisesti hyväksytyt, universaalit ihmisoikeudet. Toiminta pohjaa YK:n ihmisoikeusjulistukseen ja kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin sekä Suomen perustuslain turvaamiin perusoikeuksiin.

Tehtävämme (*missio*) on olla ihmisoikeusjärjestö, joka seuraa valppaasti Suomen ihmisoikeustilannetta ja pyrkii vaikuttamaan siihen aktiivisesti eri keinoin. Tätä varten keräämme tietoa useista eri lähteistä kuten viranomaisten omista raporteista ja -ohjelmista, mediasta sekä asiakas- ja yhteistyön kautta. Teemme myös Suomen ihmisoikeustilannetta koskevaa tutkimus- ja selvitystyötä, josta saatavia tietoja käytämme vaikuttamistyön, viestinnän ja ihmisoikeuskoulutuksen pohjana. Lisäksi teemme ihmisoikeustyötä ihmisten ja yhteisöjen parissa tavoitteena edistää keskustelua valikoiduista haasteellisista ihmisoikeuskysymyksistä sekä ennaltaehkäistä ihmisoikeusloukkauksia. Strategiakaudella teemme valikoitua oikeudellista työtä muutamassa oikeustapauksessa, jotka toimivat esimerkkinä laajemmasta oikeudellisesta ongelmasta. Kartoitamme mahdollisuutta ryhtyä jälleen tarjoamaan myös matalan kynnyksen oikeudellista neuvontaa Suomessa eläville ihmisille, joiden oikeusturvan toteutumisessa on vakavia puutteita.

2. ARVOT

Ihmisoikeuksien perustana on ihmisarvo. Arvomme kumpuavat YK:n yleismaailmallisesta ihmisoikeusjulistuksesta, kansainvälisistä oikeudellisesti sitovista ihmisoikeussopimuksiin sekä kansainvälisistä poliittisesti sitovista ihmisoikeusperiaatteista. Ihmisoikeudet ovat keskenään samanarvoisia eikä yksi ihmisoikeus voi sulkea pois toista oikeutta.

Ihmisoikeusliiton keskeisiä arvoja ja työn periaatteita ovat oikeudenmukaisuus, kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys sekä erilaisuuden kunnioitus. Nämä arvot ohjaavat työmme tavoitteita ja toimintaa sekä henkilöstön, luottamushenkilöiden ja jäsenistön suhteita.

3. IHMISOIKEUSLIITTO 2017 – VAIKUTTAVA, ASIAANTUNTEVA, NÄKYVÄ

Vuonna 2017 Ihmisoikeusliitto on asiantunteva, vaikuttava ja näkyvä Suomessa toimiva ihmisoikeusjärjestö.

Asiantunteva: Ihmisoikeusliitto on asiantuntijajärjestö, jonka asiantuntijat vaikuttavat viralliseen päätöksentekoon omalla asiantuntemusalueellaan, esiintyvät mediassa ja julkisissa tilaisuuksissa, kouluttavat omalla alallaan sekä ovat hyvin verkottuneita alansa suomalaisiin ja osin myös kansainvälisiin toimijoihin. Ihmisoikeusliitto hyödyntää tehokkaasti johtokunnan jäsenten ja enenevästi myös jäsenistön osaamista.

Vaikuttava: Ihmisoikeusliitto on laajasti arvostettu ja vaikutusvaltainen järjestö. Sillä on selkeät vuotuiset vaikuttamistavoitteet ja keskeisille teemoille tehtävät vuotuiset vaikuttamissuunnitelmat ja niiden toteutumisen seuranta on vakiintunut osa vaikuttamistyötä. Järjestö vaikuttaa aktiivisesti tiettyihin ihmisoikeuskysymyksiin pitämällä vaatimusten osalta suunnitelmallista yhteyttä päättäjätahoihin ja antamalla lausuntoja virallisiin lainvalmistelu- ja politiikkaohjelmaprosesseihin. Järjestön edustajia pyydetään asiantuntijoiksi julkisiin tilaisuuksiin ja mediaan. Keskeinen toimintatapamme on tehdä valikoiduissa vaikuttamistavoitteissa strategista yhteistyötä relevanttien järjestöjen kanssa.

Ihmisoikeusliiton jäsenmäärä kasvaa strategiakaudella. Jäsenistölle tarjotaan vuosittain mahdollisuuksia osallistua ihmisoikeustilaisuuksiin, viestintään sekä tehdä vapaaehtoista asiantuntijatyötä.

Näkyvä: Ihmisoikeusliitto on oman tiedotustyönsä ja tiedotusvälineiden kautta alan toimijoiden parissa ihmisoikeusalan keskeisten toimijoiden, viranomaisten ja poliitikkojen sekä suurten tiedotusvälineiden relevanttien toimitusten parissa erittäin hyvin tunnettu ja ihmisoikeuksista kiinnostuneiden ihmisten kesken varsin tunnettu järjestö. Myös ns. suuri yleisö muistaa kuulleensa jossain yhteydessä nimen Ihmisoikeusliitto. Tiedotusvälineet ottavat usein yhteyttä lukuisiin Ihmisoikeusliiton asiantuntijoihin.

4. IHMISOIKEUSTYÖN PAINOPISTEET 2014–17

Keskitymme seuraavan neljän vuoden aikana vaikuttamistyössä seuraaviin teemoihin ja niihin liittyviin ihmisoikeusongelmiin: i. syrjintä, yhdenvertaisuus ja vähemmistöjen oikeudet, ii. tyttöjen ja naisten oikeuksien edistäminen erityisesti sukupuolittuneen väkivallan ennaltaehkäisy, iii. syrjintä työelämässä ja työriisto ml. ihmiskauppa ja yritystoimintaan liittyvät ihmisoikeusloukkaukset sekä iv. TSS-oikeudet (erityisesti pääsy terveyspalveluihin). Näissä aiheissa teemme oma-aloitteisesti tavoitteellista ja systemaattista vaikuttamistyötä esimerkiksi lausuntojen, viranomaiskirjelmöinnin, neuvottelukunta ja – työryhmätyön, monipuolisen viestinnän sekä ihmisoikeuskouluttamisen kautta. Osassa teemoja teemme myös asiakas- ja yhteisötyötä.

Ihmisoikeusliitto seuraa ja osallistuu rajallisesti vaikuttamistyöhön muissakin teemoissa mm. seuraavissa teemoissa: muut vähemmistökysymykset, lapsen oikeudet oikeudellisissa prosesseissa, EU:n turvapaikkapolitiikka, alkuperäisväestö sekä ihmisoikeuspuolustajien asema. Lisäksi osallistumme erityisesti viestinnän kautta esille nouseviin yhteiskunnallisiin keskusteluihin.

Valittujen painopisteteemojen lisäksi reagoimme tarvittaessa myös mahdollisiin, esiin nouseviin, ajankohtaisiin kysymyksiin viestinnän ja vaikuttamisen keinoin.

A. SYRJINTÄ, YHDENVERTAISUUS JA VÄHEMMISTÖJEN OIKEUDET

Yhdenvertaisuuden edistäminen ja syrjinnänvastainen työ: Syrjintää esiintyy Suomessa kaikilla elämänalueilla ja syrjintäperusteilla: esimerkiksi romanit kokevat syrjintää palveluissa, asumisessa ja rekrytoinnissa, maahanmuuttajia ei palkata ulkomaalaisen nimen vuoksi tai vammaiset eivät ympäristön esteellisyyden vuoksi pääse sisälle kauppoihin ja virastoihin. Syrjinnän vastaisessa lainsäädännössä on puutteita, joiden vuoksi kaikilla syrjintäperusteilla ei ole yhtäläistä oikeussuojaa.

Tavoitteenamme strategiakaudella on, että yhdenvertaisuus, syrjintä ja eri vähemmistöt huomioidaan kattavasti politiikkaohjelmissa. Vaikutamme aktiivisesti siihen, että uusi yhdenvertaisuuslaki vahvistaa syrjinnän uhrien oikeussuojaa, syrjinnän valvontaa ja yhdenvertaisuuden edistämismittareita. Vaadimme viranomaiskirjelmöinnissä ja tiedotustyön avulla, että hallitus varmistaa lain toimeenpanoon sekä riittävät resurssit syrjinnän valvontaan. Työskentelemme sen eteen, että viranomaisten tietoisuus syrjinnästä lisääntyy ja viranomaiset keräävät syrjintää koskevaa tietoa systemaattisesti osana toimintaansa.

Viharikokset: Vihamotiivit on rikoslaissa otettu huomioon eräiden rikosten tunnusmerkistössä ja vihamotiivi on yksi rangaistuksen mittaamisessa huomioitava koventamisperuste. Tästä huolimatta viharikosten tunnistaminen poliisissa on puutteellista, viharikoksille varattua koventamisperustetta sovelletaan harvoin ja viharikosten uhrit ilmoittavat tapauksista harvoin poliisille.

Työskentelemme sen eteen, että viharikosten uhrien, viranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja

ns. suuren yleisön tietoisuus viharikoksista ja niihin puuttumisesta lisääntyy.

Ihmisoikeuskasvatukseen liittyvä vaikuttaminen liittyy jatkossa koulumaailmaan vaikuttamisen lisäksi poliiseihin ja jakson loppupuolella mahdollisesti muihin ammattikuntiin (kuten syyttäjiin ja tuomareihin), joiden työssä ihmisoikeusosaamisen tulisi vahvistua selkeästi. Tavoitteenamme on, että ihmisoikeudet on integroitu systemaattisesti poliisien opetussuunnitelmiin ja että poliisin kyky tunnistaa viharikoksia on parantunut. Lisäksi poliisien viharikoksia koskeva ohjeistus tunnetaan paremmin poliisiorganisaatiossa. Vaikuttamistyö sisältää mm. säännöllistä yhteydenpitoa poliisijohtoon ja poliisiammattikorkeakouluun sekä viestintää viharikoksia käsittelevistä tutkimuksista.

Romanien oikeudet ja romanien syrjinnän vähentäminen: Suomessa asuviin romaneihin kohdistuu sekä välitöntä että välillistä syrjintää ja kielteisiä asenteita. Romanien syrjintä voi perustua etnisen taustan lisäksi myös sukupuoleen, vammaisuuteen, uskonnolliseen vakaumukseen, seksuaaliseen suuntautumiseen, ikään tai muuhun henkilöön liittyvään syyhyn (ns. moniperustainen syrjintä). Syrjintää esiintyy myös romanien välillä (ns. sisäryhmäsyrjintä). Romanien tieto omista oikeuksistaan on puutteellista ja romanien syrjintä on aliraportoitua.

Työn pohjaksi keräämme tietoa romanien kokemasta syrjinnästä ja ihmisoikeustietoisuudesta. Romanijärjestön kanssa toteutettavien koulutus- ja keskustelutilaisuuksien kautta vaikutamme siihen, että romanien tieto syrjinnästä lisääntyy ja romanit valittavat syrjinnästä useammin viranomaisille. Toimimme myös sen eteen, että romanijärjestöjen ihmisoikeustietoisuus lisääntyy, jotta he pystyvät neuvomaan syrjintää kokeneita romaneja aktiivisemmin. Ohjauksen ja neuvonnan kautta (mm. asiakaspuhelin) pyrimme osaltamme vähentämään romanien syrjinnän aliraportointia. Vaikutamme siihen, että poliisi suhtautuisi vakavasti romanien syrjintään ja että jokaisessa poliisipiirissä on ihmisoikeuksia ja romanien kulttuuria tuntevia poliiseja, jotka osaavat puuttua rakentavasti romanien oikeuksien loukkauksiin.

B. TYTTÖJEN JA NAISTEN OIKEUDET - SUKUPUOLITTUNUT VÄKIVALTA

Tyttöjen sukuelinten silpomisen/ympärileikkauksen ennaltaehkäisy: Suomessa ei ole oikeustuomiota tyttöjen ympärileikkauksesta, mutta tyttöjen ympärileikkaus katsottaisiin todennäköisesti törkeäksi pahoinpitelyksi. Epäiltyjä tapauksia on ollut poliisiin tutkinnassa, mutta tarpeeksi näyttöä syytteen nostamiseksi ei ole ollut.

Työskentelemme sen eteen, että ympärileikkauksen piiriin kuuluvien yhteisöjen tietämys tyttöjen ja naisten oikeudesta ruumiilliseen koskemattomuuteen, itsemääräämisoikeudesta ja terveydestä lisääntyy. Yhteistyön eli miesten, naisten ja sekakeskusteluryhmien lisäksi koulutamme strategiakaudella erityisesti päiväkotien henkilökuntaa. Vaikutamme siihen, että relevantit viranomaiset osaavat ottaa tyttöjen ympärileikkauksen puheeksi maahanmuuttajataustaisten vanhempien kanssa ja tämä uhka huomioidaan turvapaikkaperusteissa. Vaikuttamistyö keskittyy Suomen kansallisen ”Tyttöjen ja naisten ympärileikkauksen estämisen toimintaohjelman” resursoinnin ja toimeenpanon vaatimiseen.

Kunniaan liittyvän väkivallan ennaltaehkäisy: Suomessa ei ole tutkittu kunniaan liittyvää väkivaltaa tai ilmiön laajuutta, joten riskiryhmään kuuluvien ihmisten määrää on vaikea arvioida. Tiedetään kuitenkin, että Suomessakin eri yhteisöissä esiintyy kunniaan liittyviä konflikteja, jotka voivat kärjistyä kunniaan liittyväksi väkivallaksi. Ihmisoikeusliitto on ollut aiheesta tekemisissä yli 20 etnisen ryhmän kanssa. Tämä viittaa siihen, että kunniaan liittyvät konfliktit koskevat varsin monia ihmisiä Suomessa.

Vaikutamme siihen, että tietoisuus kunniaan liittyvästä väkivallasta ihmisoikeuskysymyksenä on lisääntynyt yhteisöissä, joissa esiintyy kunniaan liittyviä konflikteja ja aiheesta käydään yhteisöissä avointa ja rakentavaa keskustelua. Seurauksena kunniaan liittyvä väkivalta eri muodoissa vähenee. Tiedotamme sekä annamme ohjausta ja neuvontaa, jotta relevantit viranomaiset osaavat puuttua kunniaan liittyvän väkivallan uhkaan. Vaikutamme myös siihen, että kunniaan liittyvän väkivallan (etenkin kunniamurhan) uhka huomioidaan turvapaikan perusteena, kunniaan liittyvän väkivallan uhreille on Suomessa riittävät palvelut ja turvakotien määrä on lisääntynyt vastaamaan Suomen kansainvälisiä velvoitteita ja haavoittuvien ryhmien erityistarpeita. Keräämme tietoa Suomessa tapahtuvasta kunniaan liittyvästä väkivallasta ja vaadimme viranomaisilta kunniaan liittyvän väkivallan yleisyyden ja ilmenemismuotojen kartoittamista.

C. SYRJINTÄ TYÖELÄMÄSSÄ JA TYÖRIISTO

Työsyrynnän vakavimmat muodot kohdistuvat ulkomaalaisiin tai maahanmuuttajataustaisiin työntekijöihin, joiden tuntemus omista oikeuksistaan on puutteellista. Tavoittemme on, että sekä viranomaisten (erityisesti työsuojeluviranomaiset) että työnantajien tietoisuus työsyrynnästä yleisesti että erityisesti ulkomaalaisten työntekijöiden hyväksikäytöstä ja työriistosta, ml. ihmiskaupasta lisääntyy ja sitä kautta syrjintä ja hyväksikäyttö vähenevät. Vaikutamme siihen, että viranomaisten kapasiteetti ja valmius puuttua työsyryntään ja -hyväksikäyttöön kasvaa ja siihen, että suomalaisten yritysten vastuullisuus kansainvälisissä tuotantoketjuissa lisääntyy. Tätä varten verkostoidumme tiiviisti alan toimijoiden ml. ammattiliittojen kanssa ja profiloitumme tämän kysymyksen varteenotettavana toimijana. Työn pohjana toimivat ennen strategiakauden alkua julkaistut omat syrjintää työelämässä sekä syrynnän uhrien oikeusturvaa koskevat tutkimuksemme sekä strategiakauden aikana toteutettava ja julkaistava ulkomaalaisten työntekijöiden hyväksikäyttöä koskeva tutkimuksemme, jonka tuloksista viestimme aktiivisesti ja teemme myös työnantajiin kohdistuvaa kampanjointia.

D. TSS-OIKEUDET

Ihmisoikeusliitto profiloituu tällä strategiakaudella TSS-oikeuksien toteutumista aktiivisesti seuraavaksi tahoksi. Monimuotoisella vaikuttamis- ja viestintätyöllä vaikutamme siihen, että

viranomaiset ml. kunnat täyttävät ihmisoikeusvelvoitteensa. Koska kysymys on hyvin laaja, tarkastelemme TSS-oikeuksien toteutumista muutaman rajatun kysymyksen kautta. Verkostoidumme kaudella asian kannalta relevanttien järjestöjen kanssa. Vaikutamme siihen, että viranomaisten, median ja kansalaisyhteiskunnan ymmärrys lisääntyy siitä, että on viranomaisten **velvollisuus turvata** tietyt TSS-oikeussopimuksessa ja laissa määritetyt peruspalvelut. Näiden laajojen tavoitteiden saavuttamiseen vaikutamme tiettyjen jaksolla valittavien kysymysten kautta. Vaadimme, että paperittomien oikeus kansainvälisten ihmisoikeussitoumusten turvaamiin terveyspalveluihin toteutuu Suomessa, työskentelemme sen eteen, että oikeus mielenterveyspalveluihin ymmärretään oikeutena ja että ikääntyvien ihmisten oikeus heille kuuluviin laadukkaisiin palveluihin toteutuu. Teemme strategista oikeudellista työtä yksittäisissä TSS-oikeuksiin liittyvissä tapauksissa. Toimimme mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä FIDH:n ja FIDH:n eurooppalaisten jäsenjärjestöjen kanssa. Oikeudellisen neuvonnan kautta tuemme yksittäisiä ihmisiä ja keräämme tietoa ihmisoikeusloukkauksista.

E. IHMISOIKEUSPUOLUSTAJAT

Muissa maissa tapahtuvien ihmisoikeusloukkausten osalta toimimme erityisesti ihmisoikeuspuolustajien suojelun edistämiseksi yhteistyössä FIDH:n ja Suomessa KIOSin, Amnestyn ja KEPAn kanssa. Tavoittemme on, että viranomaisten (erityisesti ulkoministeriö ja Suomen suurlähestystöt) toiminta ihmisoikeuspuolustajien osalta on systematisoitunut ja vahvistunut. Pyrimme vaikuttamaan lisäksi 1-2 ihmisoikeuspuolustajan asemaan vuodessa, erityisesti FIDH:n jäsenten puolesta. Suomessa edistämme suojelumekanismien kehittämistä.

5. TOIMINTAMUODOT JA NIIDEN KEHITTÄMINEN

Ihmisoikeusliiton toimintamuodot ovat vaikuttamistyö, tutkimus, ennaltaehkäisevä työ ja asennevaikuttaminen yhteisöjen parissa, asiakasneuvonta valikoiduissa kysymyksissä, ihmisoikeuskoulutus ja viestintä sekä oikeudellinen työ. Kutakin toiminnan osa-aluetta kehitetään:

VAIKUTTAMISTYÖ: Vahvistamme vaikuttamistyömme rakenteita, selkeytämme toimiston sisäistä työnjakoa sekä lisäämme henkilöstön asiantuntemusta ja kapasiteettia tehdä pitkäjänteistä ja tavoitteellista vaikuttamistyötä. Johtokunnan ja jäsenistön kiinnostusta osallistua kartoitetaan säännöllisesti ja heille luodaan mahdollisuuksia osallistua aktiivisemmin esim. oikeudelliseen työhön ja viestintätyöhön.

TUTKIMUSTYÖ: Tutkimustoiminta on keskittynyt viime vuosina Euroopan unionin perusoikeusviraston (FRA) toimeksiantoihin. Strategiakaudella lisäämme tutkimustamme teemoissa, jotka tukevat liiton strategisia painopisteitä. Tällaiselle tutkimukselle haetaan erillisrahoitusta. Lisäksi luodaan tutkimuksellisia jatkumoa, ja huomioidaan aikaisempi Ihmisoikeusliiton tekemä tutkimus uusien tutkimusten suunnittelussa. Tutkimusten pohjalta

tehdään systemaattisesti vaikuttamistyötä ja viestintää, jota valmistellaan koko tutkimussyklin ajan.

ENNALTAEHKÄISEVÄ TYÖ JA ASENNEVAIKUTTAMINEN YHTEISÖJEN PARISSA:

Ihmisoikeusliitto on tehnyt pitkään asennemuutostyötä tiettyjen maahanmuuttajayhteisöjen parissa. Ennaltaehkäisevä työ keskittyy sukupuolittuneeseen väkivaltaan, erityisesti sukuelinten silpomiseen/tyttöjen ympärileikkaukseen ja kunniaan liittyvään väkivaltaan. Tavoitteemme on, että ennaltaehkäisevän työn hankkeet muodostavat temaattisen kokonaisuuden, jossa tehdään runsaasti yhteistyötä esimerkiksi viestinnän ja vaikuttamisen sekä yhteisten koulutusmateriaalien luomisen kautta. Ihmisoikeusliiton oma selvitys- ja tutkimustyö sekä ihmisoikeuskoulutus tukee asiantuntijoiden työtä ja mahdollisten uusien hankkeiden tueksi kerätään tutkimustiimin avulla kattavat pohjatiedot.

OIKEUDELLINEN TYÖ: Ihmisoikeusliitto aloittaa strategiakaudella osallistumisen yksittäisiin oikeudellisiin prosesseihin Suomessa ja tapauksista riippuen myös kansainvälisellä tasolla. Kansainvälisissä oikeudellisissa prosesseissa tehdään yhteistyötä FIDH:n ja mahdollisesti muiden maiden ihmisoikeusjärjestöjen kanssa.

IHMISOIKEUSKOULUTUS: Ihmisoikeudet.net – hankkeen kautta jatkamme oppilaitosten ihmisoikeusosaamisen vahvistamista ja ihmisoikeuksien integroimisen edistämistä. Hanke arvioidaan v. 2014 ja sen jatkosta päätetään yhteistyöjärjestöjen kanssa. Strategiakaudella kehitetään ja yhtenäistetään Ihmisoikeusliiton eri teemoissa tekemää koulutusta ja koulutusmateriaaleja. Ihmisoikeuskoulutuksen kohderyhmiä ovat strategiakaudella mm. romanijärjestöt. Lisäksi vaikutamme poliisien ihmisoikeustietämyksen vahvistamiseen useilla eri tavoilla.

VIESTINTÄ: Ihmisoikeusliiton viestinnästä vastaa tiedottaja apunaan viestintäharjoittelija. Viestinnän merkitys vaikuttavassa ihmisoikeustyössä on keskeinen. Viestinnän ajantasaistaminen ja kehittäminen onkin strategiakauden keskeisimpiä prioriteetteja. Tätä tukee erillinen viestintästrategia.

Tavoitteenamme on, että tämän strategiakauden lopussa Ihmisoikeusliitto on järjestönä huomattavasti nykyistä tunnetumpi. Olemme potentiaalinen asiantuntijalähde medialle ja tuttu toimittajille. Useat Ihmisoikeusliiton asiantuntijat osallistuvat julkiseen keskusteluun ja heitä haastatellaan mediassa. Työntekijämme tietävät, miten toimia sekä perinteisen että sosiaalisen median kanssa. Näkyvyyden kautta myös suuri yleisö tuntee Ihmisoikeusliiton nimenä.

Merkittävä osa jokapäiväistä viestintää on verkkoviestintä. Sosiaalinen media on integroitu toimivaksi osaksi viikoittaista osallistumistamme yhteiskunnalliseen keskusteluun. Uudet nettisivumme päivittyvät aktiivisesti ja tarjoavat eri käyttäjäryhmille selkeää tietoa toiminnastamme. Tutkimustamme on tarjolla helposti lähestyttävässä muodossa ja koulutusmateriaalimme on helposti saatavilla netissä. Ihmisoikeusliiton jäsenet saavat säännöllisesti tietoa työstämme uutiskirjeellä.

6. JÄRJESTÖN KEHITTÄMINEN

Henkilöstön osaamisen vahvistaminen: Strategiakauden päätavoite henkilöstön osaamisen kehittämisessä on henkilöstön yleisen ihmisoikeusosaamisen vahvistaminen ja projektityöntekijöiden osaamisen hyödyntäminen Ihmisoikeusliiton yleisessä vaikuttamistyössä. Kauden alussa monet työntekijät ovat projektimuotoisen rahoituksen takia sidottuja kapeaan tehtävään.

Tämän tavoitteen edistämiseksi henkilöstöhallinnossa systematisoidaan henkilöstön koulutustarpeiden kartoittamista, luodaan vuosittainen koulutuskalenteri ja lisätään henkilöstön sisäisen ja henkilöstön ja johtokunnan tiedon ja osaamisen vaihtoa.

Toinen tavoite on tehdä Ihmisoikeusliitosta erittäin houkutteleva työnantaja ihmisoikeusasiantuntijoille. Tämän saavuttamiseksi Ihmisoikeusliiton palkkarakenne tarkistetaan siten, että uusien työntekijöiden aloituspalkka on kilpailukykyisempi. Lisäksi Ihmisoikeusliiton henkilöstöpolitiikassa jatketaan yhdenvertaisuuden edistämistä ja monimuotoisen työyhteisön kehittämistä.

Organisaatorakenteen ja johtamisen vahvistaminen: Ihmisoikeusliitto on kasvanut 2000-luvulla uuden projekti- ja hankerahoituksen ansiosta. Nykyinen organisaatorakenne on pitkälti nopeasti tapahtuneen kasvun seurauksena. Ihmisoikeusliitto toimii pitkälti projektien ympärille rakentuneiden projektitiimien kautta. Näiden projektitiimien tukena toimii hallinto ja viestintä. Strategiakauden tavoitteena on selkeyttää ja tasapainottaa Ihmisoikeusliiton organisaatorakennetta, jotta se palvelisi mahdollisimman tehokasta ihmisoikeustyötä. Organisaation vahvistamiseksi kirjataan johtamisen ja sisäisen viestinnän rakenteet ja käytännöt.

Näkyvyyden ja tunnettuuden lisääminen: Tulevalla strategiakaudella keskitytään Ihmisoikeusliiton tunnettuuden lisäämiseen. Sitä varten tehdään erillinen viestintästrategia, jossa avataan ja eritellään toimenpiteet sekä viestinnän painopisteet vuosina 2014-2017. Sen toimeenpanoa edistetään vuotuisella viestintäsuunnitelmalla.

Talouden vahvistaminen ja varainhankinta: Ihmisoikeusliitto saa vuosittaisen rahoituksen eri avustuksista ja tutkimussopimuksista. Ihmisoikeusliitolla ei ole velkaa, varallisuutta tai sijoituksia. Ihmisoikeusliitto vuosittainen tulos on yleensä ollut nolla, sillä kaikki avustukset käytetään toimintaan. Talouden kannalta suurin haaste on se, että yleiseen vaikuttamistyöhön, tiedotukseen ja hallintoon käytettävissä oleva yleisavustus ei ole noussut vuosiin ja on enää vain viidenneksen Ihmisoikeusliiton vuosibudjetista. Pysyvien uusien asiantuntijaresurssien sekä toisen viestintähenkilön palkkaus vaikuttamisen tueksi on varainhankinnan ja taloudellisen tilanteen vahvistamisen prioriteetti.

Strategiakauden aikana Ihmisoikeusliitto tavoittelee merkittävää yleisavustuksen tasokorotusta. Yleisavustuksen tasokorotusta lobataan ja perustellaan Opetus- ja

kulttuuriministeriölle ja selvitetään vaihtoehtoisia yleisavustuksen lähteitä, kuten Raha-automaattiyhdistystä. Lisäksi strategiakauden aikana Ihmisoikeusliitto tavoittelee enenevässä määrin yksityislahjoituksia, joiden keräämiseksi tehdään erillinen yksityisvarainhankinnan suunnitelma, luodaan kuukausilahjoittamisen mahdollistava järjestelmä ja integroidaan varainhankinnan viesti osaksi liiton verkkosivuja, some- ja muuta viestintää.

Jäsenistön määrän ja osallistumisen lisääminen: Ihmisoikeusliitto tavoittelee jäseniksi ihmisiä, joilla on erityinen intressi kuulua ihmisoikeusjärjestöön, ei niinkään ihmisiä vain rahallisen tuen saamiseksi. Ihmisoikeusliitolla on v. 2014 alussa noin 400 henkilöjäsentä ja 4 yhteisöjäsentä. Ihmisoikeusliitolla ei ole ala- tai paikallisyhdistyksiä. Strategiakauden tavoite on kasvattaa jäsenmäärää tasaisesti n. 50 henkilöjäsenellä per vuosi.

Kasvaneiden jäsenmaksutulojen ohella tavoite on saada jäsenet sitoutumaan ja osallistumaan Ihmisoikeusliiton vaikuttamistyöhön esim. sosiaalisen median ja jäsentilaisuuksien kautta. Strategiakauden aikana tehdään jäsenkysely, jolla kartoitetaan jäsenten odotuksia. Sen pohjalta tehdään jäsenhankinta- ja sitouttamisohjelma. Rakennetaan jäsenviestintä, mm. jäsenlehti ja säännölliset kirjeet ja sähköiset uutiskirjeet. Jäsenille järjestetään jäseniltoja, koulutuksia ja seminaareja.

Asiakaspalvelun ja -neuvonnan organisointi: Suomessa on lukuisia temaattisia 'auttavia puhelimia', mutta ei yleistä matalan kynnyksen oikeudellista neuvontaa. Selvitämme strategiakaudella mielekkyyttä ja resursseja käynnistää uudelleen Ihmisoikeusliitolla aikanaan ollut oikeudellinen neuvontapalvelu ja hyödyntää siinä osaavia vapaaehtoisia päivystäjiä, sekä linkittää neuvonta olemassa olevien neuvontapuhelimien (kunniaan liittyvä väkivalta, romanien syrjintä) kanssa.